

Kendelse

afsagt den 10. september 2019

Sag nr. 2019-80-0289

[Klager]

mod

TV 2

[Klager] har ved advokat Peter Secher klaget til Pressenævnet over indslaget ”*Døtre fik 5,8 mio af [Person A] - her opsøger TV 2 dem*”, som blev bragt den 27. februar 2019 på TV 2, TV 2 NEWS og i artiklen ”*[Person A]s døtre fik 5,8 millioner sat direkte ind på konti*” på TV 2s nyhedssite nyheder.tv2.dk, idet hun mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over TV 2s offentliggørelse af indslaget, som hun mener er indhentet med skjult kamera, og som hun ikke har givet samtykke til blev bragt. [Klager] har desuden klaget over, at indslaget krænker hendes privatliv.

1 Sagsfremstilling

Det påklagede indslag

TV 2 bragte den 27. februar 2019 indslaget ”*Døtre fik 5,8 mio af [Person A] - her opsøger TV 2 dem*” på TV 2 og TV 2 NEWS. Indslaget er fortsat tilgængeligt på play.tv2.dk. På play.tv2.dk fremgår følgende omtale af indslaget:

”På et år fik den yngste datter sat 1,2 millioner kroner direkte ind på sin konto. Pengene kom fra [Person A]s konto hos Danske Bank i Hvidovre til datteren [Person B] 30. juli 2007. Det viser dokumenter fra efterforskningen af sagen om muligt million-svindet i Socialstyrelsen, som TV 2 er kommet i besiddelse af. Ifølge de dokumenter var det blot den første af mange pengetransaktioner fra [Person A] til hendes døtre. Allerede to uger senere fik den yngste datter, [Person B], overført yderligere 25.000 kroner, og storesøsteren [Klager] fik overført 3000 kroner.”

I indslaget ses journalisten stå ved [Klager]s hoveddør holdende en håndholdt rød mikrofon med et TV 2-logo sænket, som ikke rækkes frem mod [Klager] eller hæves mod journalistens egen mund. I indslaget ses endvidere facaden af [Klager]s hus, hvor husnummeret ses sløret. [Klager] kan ikke ses i indslaget. Der er filmet fra en afstand og vinkel, så det ikke kan være muligt for [Klager] at se kameraet.

Indslaget indeholder en ca. to minutter lang sekvens, hvoraf følgende fremgår:

Journalisten: Hej. Jeg hedder [Journalisten] og kommer fra TV 2.

[Klager]: Ja?

Journalisten: Jeg har et par spørgsmål i forlængelse af det interview, I gav til Kanal 5.

[Klager]: Ja?

Journalisten: Og det handler specifikt, kan man sige, du siger det her med, at det kun er hverdagsting, du har fået penge til. Det er fordi, jeg har nogle oplysninger, som viser, hvad du har fået af din mor.

[Klager]: Ja?

Journalisten: Så jeg vil høre, om jeg må stille dig et par spørgsmål?

[Klager]: Den er jeg ikke helt med på.

Journalisten: Hvorfor ikke det?

[Klager]: Ikke på privatadressen. Jeg har to børn, der bor her, så det er jeg ikke så meget for.

Journalisten: Ja, men hvornår så?

[Klager]: Helst ikke. I hvert fald ikke uden min advokat.

Journalisten: Nej. Okay. Men er det fordi, dine børn er hjemme nu, og du skal passe dem, eller?

[Klager]: De kommer lige om lidt, ja.

Journalisten: Okay.

[Klager]: Jeg har ikke så meget lyst. De skal helst ikke se, at der kommer folk rendende.

Journalisten: Nej.

[Klager]: De ved slet ikke, hvad der foregår.

Journalisten: Okay. Men jeg kan bare lige spørge dig kort. Fordi jeg kan forstå, at i 2013 der fik du overført omkring 250.000 fra din mor. Det er vel ikke bare til hverdagsting?

[Klager]: Nej, det ved jeg ikke noget om. Det var noget om bilen, tror jeg.

Journalisten: Ja, men det var først i 2015, du fik bilen, ikke?

[Klager]: Nej, det var i 2013.

Journalisten: Okay, men den er jo registreret i dit navn i 2015?

[Klager]: Ja, men det er en lidt længere historie, men det var en anden bil. Men det her er vi slet ikke kommet ind på. Det er.

Journalisten: Hvad vil det sige, I ikke er kommet ind på?

[Klager]: Det skal vi ikke stå og snakke om nu. Det skal vi slet ikke snakke om nu.

Journalisten: Ja, men hvad betyder det?

[Klager]: Det betyder ikke noget. Jeg vil nødigt være uhøflig, men jeg bliver nødt til at lukke døren i. Min søn kommer lige om lidt. Jeg skal lave mad klar og sådan noget, så.

Journalisten: Okay. Så hvornår kan vi tale?

[Klager]: Det. Det er måske gennem min advokat.

Journalisten: Okay.

[Klager]: Ja.

Journalisten: Hvorfor?

[Klager]: Ja, det er, fordi jeg er et menneske, der har to børn.

[Person B]: Prøv at høre.

[Klager]: Og de her børn skal ikke blandes ind i det.

[Person B]: Prøv at høre. Du skal overhovedet ikke komme her. Du skal bare gå væk. Hun stiller ikke. Du kan ringe til hendes advokat. Og så skal hun nok give dig de svar, du kan få. Du skal ikke møde op her ude på adressen. Hvor frækt er det ikke at gøre. Vi er mennesker, der prøver at leve her, ikke også. Hun har to børn, der kommer lige om lidt. Vil du ikke godt være sød at smutte?

Journalisten: Nu har I jo selv stillet op til et interview?

[Døren smækkes]

[Person B]: Fuck af!”

Indslaget blev samme dag bragt i artiklen ”*[Person A]s døtre fik 5,8 millioner sat direkte ind på konti*” på TV 2s nyhedssite nyheder.tv2.dk På nyhedssitet fremgår følgende omtale af indslaget:

”*[Person A]s døtre* var i chok over svindelanklagen mod deres mor, der er sigtet for at stjæle 111 millioner kroner i Socialstyrelsen. Men de fik overført 5.8 millioner kroner til deres privatkonti i samme periode.”

Artiklen har følgende underrubrik:

”På et år fik den yngste datter sat 1,2 millioner kroner direkte ind på sin konto.
”Fuck af” lød det, da TV 2 forsøgte at få svar.”

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”Den første overførsel, som myndighederne interesserer sig for, var på blot 3765 kroner.

Pengene kom fra *[Person A]s* konto hos Danske Bank i Hvidovre til datteren *[Person B]* 30. juli 2007. Det viser dokumenter fra efterforskningen af sagen om muligt millionsvindler i Socialstyrelsen, som TV 2 er kommet i besiddelse af.

Ifølge de dokumenter var det blot den første af mange pengetransaktioner fra *[Person A]* til hendes døtre. Allerede to uger senere fik den yngste datter, *[Person B]*, overført yderligere 25.000 kroner, og storesøsteren *[Klager]* fik overført 3000 kroner.

Derfra tog det fart.

Cirka ti år senere havde *[Person A]* overført mindst 5.835.147,04 kroner til sine døtres privatkonti.

Undrede sig ikke over millionerne

I et interview i november måned på Kanal 5 var døtrene ellers overraskede over anklagen mod deres mor, som går på, at hun som ansat i Socialstyrelsen skal have svindlet sig til mindst 111 millioner kroner.

- Jeg tænker, at det er svært at forstå og svært at begribe, at der er brugt så mange penge. Det er meget uvirkeligt for os, sagde den ældste datter, [Klager].

Udover en Audi i 2015, fortalte datteren, har hun ikke fået de store ting af sin mor.

- Så har jeg lånt til småting. Jeg skulle købe en computer på et tidspunkt, hvor der blev overført penge. Ikke ret meget, men til småting og hverdagsting, sagde hun.

Nyt køkken og 255.000 kroner

Men dokumenterne fra de danske myndigheder viser for eksempel, at [Klager] fik penge til et køkken til 51.573,54 kroner i 2010, og alene i 2013 fik hun overført 255.000 kroner til sin privatkonto fra sin mor.

I alt fik hun 646.308,04 kroner direkte ind på sin på konto fra 2007 til 2017.

[...]

TV 2 opsøger døtrene

Da det ikke er muligt at få kontakt til [Klager] og [Person B] på telefonen, opsøger TV 2 dem på deres bopæl i Hvidovre.

De har ikke udtalt sig siden interviewet med Kanal 5 i november.

[Klager] åbner døren.

Jeg har et par spørgsmål i forlængelse af det interview, I gav til Kanal 5. Du siger det her med, at det kun er hverdagsting, du har fået penge til. Jeg har nogle oplysninger, som viser, hvad du har fået af din mor. Så jeg vil høre, om jeg må stille dig et par spørgsmål?

- Den er jeg ikke helt med på.

Hvorfor ikke det?

- Ikke på privatadressen. Jeg har to børn, der bor her. Så det er jeg ikke så meget for.

Men hvornår så?

- Helst ikke. I hvert fald ikke uden min advokat.

Endnu en bil

Advokaten afviser efterfølgende, da vi spørger, om det er muligt at lave et interview med hans klient.

Under snakken i døråbningen med TV 2 når [Klager] dog at fortælle, at hun har fået en bil udover den Audi, som hun fik i 2015. En bil, som hidtil har været ukendt i offentligheden.

- Det er en lidt længere historie, men det er en anden bil. Men det er vi slet ikke kommet ind på, fortæller hun.

Hvad vil det sige, at I ikke er kommet ind på det?

- Det skal vi slet ikke snakke om nu, siger hun.

Den yngre datter, 31-årige [Person B], blander sig i samtalen.

- Du skal ikke møde op herude på adressen. Hvor frækt er det ikke at gøre. Vi er mennesker, der prøver at leve her. Hun har to børn, der kommer lige om lidt. Vil du ikke godt være sød at smutte. Fuck af, siger hun og smækker døren i.

[...]"

[Klager] klagede ved mail af 29. marts 2019 til TV 2 over indslaget. TV 2 afviste klagen den 25. april 2019. Klagen over TV2s afvisning er modtaget i Pressenævnet den 2. maj 2019.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

[Klager] har indledningsvis oplyst, at hun er sigtet for hæleri i forbindelse med svindelsagen mod hendes mor, [Person A], og at hun adskillige gange har afvist at deltage i interviews fra medierne. [Klager] blev alligevel den 14. februar 2019 opsøgt på sin privatadresse af en journalist fra TV 2, som spurgte, om han måtte stille hende et par spørgsmål. [Klager] afviste dette blandt andet med henvisning til, at journalisten havde opsøgt hende på hendes privatadresse, samt at han måtte henvende sig til hendes advokat, såfremt han ønskede et interview. Trods [Klager]s klare afvisning fortsatte journalisten alligevel med at stille spørgsmål til selve sagen.

Skjulte optagelser

[Klager] har anført, at indslaget krænker hendes privatliv, og at hun under interviewet ikke var klar over, at hun blev lyd- og billedoptaget.

Det er krænkende, at [Klager] blev opsøgt på sin privatadresse, hvor hun bor med sine børn. Det var en ren tilfældighed, at det ikke var [Klager]s børn, der åbnede døren. Børnene risikerede at opleve, at [Klager] jagtes af journalister og ikke kan være i fred.

Journalisten fortsatte trods [Klager]s udtrykkelige ønske om ikke at medvirke i det pågældende interview med at konfrontere [Klager] med spørgsmål til sagens substans. Sagen mod [Klager] har ikke den tilstrækkelige størrelse og offentlige interesse, der kan medføre en tilsidesættelse af hensynet til børn og privatlivets fred.

TV 2 har i Radio24syvs radioprogram "Q&A" bragt den 4. marts 2019 blandt andet argumenteret for, hvorfor TV 2 er berettiget til at foretage og bringe det påklagede interview. Det bliver således en relevant overvejelse, om man som sigtet har en forpligtelse til at medvirke i interviews på TV 2, når man tidligere har stået frem og givet en forklaring.

Baggrunden for, at [Klager] tidligere har udtalt sig til medierne, er, at journalister opsøgte hende på privatadressen og i børnenes institutioner, og at der blev rodet i hendes private skraldespande. [Klager]s tidligere deltagelse i et interview bør ikke medføre, at hun fraskriver sig al privatliv ud i al fremtid.

[Klager] har endvidere anført, at fotografens kamera var gemt bag en hæk, så [Klager] ikke kunne se det. Journalisten stod herudover med mikrofonen nede foran sig og ikke oppe ved munden, hvorved mikrofonen ikke flyttedes mellem interviewer og [Klager]. Disse omstændigheder bidrog til, at [Klager] ikke fik fornemmelsen af, at der var tale om et optaget interview.

Ud fra de faktiske omstændigheder kan det altså ikke lægges til grund, at [Klager] skulle kunne have regnet ud, at hun blev optaget. Det er utvivlsomt, at TV 2 gjorde alt, hvad de

kunne, for at skjule, at de optog og filmede [Klager], hvilket bekræftes af, at [Klager] adskillige gange selv og via hendes advokat har afslået at give interviews. Det forhold, at TV 2 ikke fra starten gjorde det klart, at samtalen blev optaget, indikerer, at det tydeligvis har været hensigten, at [Klager] ikke skulle være vidende om, at hun blev optaget.

Hertil kommer, at journalisten maskerede interviewet som en uofficiel samtale om, hvorvidt der skulle foretages et interview. I klippet spørger journalisten ”Så jeg vil høre, om jeg må stille dig et par spørgsmål?”. [Klager] oplevede klart dette som en forhandling om, hvorvidt hun ville stille op til et interview, hvorved journalisten altså vildledte hende til at tro, at hun ikke blev optaget under samtalen, men at hun kunne sige ja til at medvirke og dermed blive optaget. På trods af [Klager]s afslag på at medvirke begyndte journalisten alligevel at stille spørgsmål til sagens substans. [Klager] havde således ingen chance for at sige nej, og hun havde reelt ingen mulighed for at nægte at komme i fjernsynet.

TV 2 har bestridt, at der er tale om skjulte optagelser, idet TV 2 i Radio24syvs radioprogram ”Q&A” bragt den 4. marts 2019 har henvist til, at [Klager] var bekendt med, at hun blev optaget. Nyhedschefen på TV 2 støtter alene dette udsagn på, at [Klager] via sin advokat efterfølgende rettede henvendelse til TV 2 og bad dem om ikke at bruge optagelserne. Dette argument er uholdbart, hvilket ikke alene understøttes af de faktuelle omstændigheder, men til lige af følgende mail, som [Klager] sendte til sin advokat:

”Har lige haft besøg af TV2 som forsøgte at stille spørgsmål ift hvad jeg har fået af min mor og noget med en overførsel på 250.000. Jeg prøvede ikke at svare direkte og sagde bare at det handlede om en bil, men han blev ved med at grave - og så kom [Person B] og smækkede døren i hovedet på ham! [abe-emoji, der holder sig for øjnene] Må han bringe det klip, hvis han har filmet?”

[Klager] har bestridt at være bekendt med optagelsen, og såfremt TV 2 fastholder, at hun på tidspunktet for optagelsen var bekendt hermed, må det være TV 2s bevisbyrde. Ovenstående mail beviser netop, at [Klager] ikke vidste, at hun blev filmet under samtalen med journalisten.

Det er i strid med god presseskik, at TV 2 ikke fra starten gjorde [Klager] opmærksom på, at samtalen mellem hende og journalisten blev optaget og dermed bevidst forsøgte at opnå et skjult interview på baggrund af falske forudsætninger, idet journalisten oplagt prøvede at få interviewet til at fremstå som en samtale om, hvorvidt [Klager] rent faktisk ønskede at stille op til et interview.

Efter omstændighederne foreligger der altså ikke nogen rimelig tvivl om, at [Klager] ikke var bekendt med, at hun blev optaget. Skjulte optagelser er imidlertid ikke ulovlige, men ifølge punkt B.7 i de presseetiske regler bør offentliggørelse af skjulte optagelser kun ske, hvis de medvirkende har givet samtykke, medmindre den samfundsmæssige interesse klart overstiger den enkeltes krav på beskyttelse.

[Klager] har herudover anført, at hun ikke fik et varsel og forberedelsesmulighed forud for interviewet.

Journalisten fra TV 2 mødte uanmeldt op på [Klager]s privatadresse og spurgte direkte ind til omstændighederne i sagen mod hende. Såfremt et medie ønsker at spørge ind til sagens substans i en sag med denne kompleksitet og af denne karakter, må det følge af de presseetiske regler, at den pågældende gives mulighed for at vælge, om man ønsker at deltage i interviewet, og for det andet giver den pågældende mulighed for at forberede sig på de spørgsmål, der vil blive stillet. Det er således i strid med god presseskik, at TV 2 vil have [Klager] til at stille op til et interview om en så kompleks sag uden varsel og uden mulighed for forberedelse.

TV 2 har indrømmet, at det ikke er almindelig praksis at lade kameraet rulle, inden man ved, om den pågældende vil medvirke i interviewet, men henviser til, at den alvorlige fremgangsmåde var proportional taget sagens karakter i betragtning. Denne anskuelse af sagens karakter om, at sagen har offentlig interesse, støttes i Radio24syvs radioprogram "Q&A" bragt den 4. marts 2019.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt sagen mod [Klager] har en samfundsmæssig interesse, der klart overstiger hendes krav på beskyttelse, har [Klager] fremhævet, at hun og hendes søster ikke er centrale personer i sagen. [Klager] er alene sigtet for hæleri, og der er altså ikke tale om en sag med samme samfundsmæssige interesse, som sagen mod [Person A]. Hertil kommer, at de oplysninger, som TV 2 søger at efterprøve, alene vedrører hæleri og oplysninger, der snarest vil blive efterprøvet under en offentlig retssag. Det er således ikke et spørgsmål om, hvorvidt bestemte oplysninger kommer til det offentliges kundskab eller ej, men alene et spørgsmål om måden, hvorpå oplysningerne kommer frem til offentligheden.

Efter [Klager]s opfattelse foreligger der ikke en samfundsmæssig interesse i oplysningerne af en sådan karakter, at den klart overstiger [Klager]s krav på beskyttelse og privatliv, hvorfor det skjulte interview samt offentliggørelsen heraf er i strid med punkt B.7 i de presseetiske regler.

[Klager] har desuden anført, at det ikke er nødvendigt og i overensstemmelse med formålet at bringe optagelsen som et nyhedsindslag, da næsten hele klippet alene handler om, hvorvidt [Klager] overhovedet vil medvirke i et interview. Som følge heraf bliver offentliggørelsen alene en form for underholdning/udstilling af [Klager] uden nogle journalistiske momenter, og der kommer ikke nye væsentlige oplysninger frem under interviewet, der kan danne grundlag for en nødvendighedsbetragtning. Den skjulte optagelse er således ikke nødvendig for, at TV 2 kan komme ud med historien om, at der efter deres opfattelse foreligger nogle modstridende forklaringer.

[Klager] har bemærket, at det spørgsmål, som journalisten stillede [Klager] om selve sagen, indeholder en forkert forudsætning, nemlig at [Klager] tidligere i et længere interview har forklaret om, at hun kun har fået penge til hverdagsting. Journalisten har henvist til interviewet af [Klager] og hendes søster bragt på Kanal 5 den 14. november 2018, hvori [Klager]

forklarede, at hun selvfølgelig har lånt penge til hverdagsting, men tillige forklarede om penge til blandt andet bil, rejser og computer. Den oplysning, som journalisten foreholdt [Klager], er således en illoyal gengivelse af hendes tidligere interview. Når [Klager] uden nogen mulig forberedelse foreholdes ukorrekte oplysninger om forhold, der er flere år gamle, indebærer det, at hun ikke har nogen realistisk chance for at give et fyldestgørende svar. Situationen kan derfor alene have til formål at udstille hende og ikke at søge svar.

[Klager] har i forhold til afvejningen af den samfundsmæssige interesse over for den enkeltes krav på beskyttelse henvist til Højesterets dom i U 2012.2328 H, hvor et flertal i Højesteret anførte følgende:

”Fotografering med skjult kamera er som udgangspunkt forbundet med væsentlige betænkeligheder, og en sådan fremgangsmåde kan kun være berettiget efter en nøje afvejning i hvert enkelt tilfælde af den samfundsmæssige interesse i forhold til den enkeltes krav på beskyttelse.”

[Klager] har endvidere anført, at det er i strid med god presseskik, at det påklagede indslag blev bragt, uden at TV 2 havde indhentet samtykke til at interviewe hende og bringe interviewet.

[Klager] understregede flere gange under samtalen med journalisten, at hun ikke ønskede at medvirke i et interview.

Det giver derfor anledning til overvejelser, at klippet alligevel blev bragt i medierne, idet [Klager] under samtalen endte med at svare ufyldstgørende på nogle af spørgsmålene, fordi journalisten ikke respekterede hendes afslag og alligevel spurgte ind til elementer i sagen. [Klager] har henvist til punkt A.3 i de presseetiske regler, hvorefter oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende.

Interviewet er ufyldstgørende og agtelsesforringende, idet [Klager] intet varsel og dermed ingen forberedelsesmulighed fik, og idet offentliggørelse af klippet kan anses for en form for underholdning/udstilling af [Klager].

Hertil kommer, at journalistens spørgsmål omhandler forhold, som retten nok skal tage stilling til, idet sagen kommer frem i en åben retssag om ganske kort tid. Der er således ikke tale om, hvorvidt oplysninger kommer til det offentliges kundskab eller ej, hvorfor et hensyn begrundet heri ikke kan danne grundlag for, at TV 2 bringer klippet som et journalistisk indslag trods den klare afvisning om at stille op til interviewet.

[Klager] har henvist til Pressenævnets kendelse i sag nr. 14-70-00723, hvor der i udsendelsen blev gjort brug af en skjult optagelse, der intet afslørede. Da den person, som blev interviewet, tillige modsatte sig, at optagelsen blev bragt, var offentliggørelsen imod god presseskik, og Pressenævnet udtalte således kritik.

I kendelsen fremhæves blandt andet følgende:

”Det er Pressenævnets opfattelse, at det som udgangspunkt er betænkeligt at bringe optagelser indhentet med skjult mikrofon, uden at et efterfølgende samtykke til offentliggørelse er tilvejebragt.”

Pressenævnet lagde tillige vægt på, at den pågældende oplysning ikke kun kunne være fremskaffet ved skjult mikrofon. Sagen taler altså imod TV 2s fremgangsmåde, idet de i interviewet omhandlede oplysninger snarest kommer frem under den offentlige retssag. At optage [Klager] er således ikke den eneste måde at fremskaffe kommentarer til oplysningerne på.

[Klager] har endvidere henvist til Pressenævnets kendelse i sag nr. 17-70-01126, hvor Pressenævnet kritiserede TV 2 for at bringe en krænkende og meget skadelig omtale af et håndværkerfirma i udsendelsen ”*Danmark mod Østeuropa*”, idet firmaet ikke havde givet samtykke til offentliggørelse af optagelserne.

Af kendelsen fremgår blandt andet følgende:

”Det er Pressenævnets opfattelse, at et samtykke skal være frivilligt, specifikt og informeret, så personen, der optages, har viden om, i hvilken sammenhæng vedkommende medvirker i udsendelsen.”

[...]

”Sædvanligvis bør et medie acceptere, hvis en person afviser at medvirke i en udsendelse eller lignende.”

[Klager] har endelig henvist til Pressenævnets kendelse i sag nr. 12-70-00392, hvor Pressenævnet udtalte kritik af Ekstra Bladet for at bringe et billede af en læge i døren til et privat hjem, idet han ikke havde givet samtykke, samt at han havde afvist avisen.

2.2. TV 2s synspunkter

TV 2 har indledningsvis oplyst, at [Klager] sammen med sine søskende er mistænkt for groft hæleri med hensyn til en af Danmarks største svindelsager, nemlig sagen om, at [Person A]s tre børn har modtaget og brugt en del af de over 120 millioner kr., der er forsvundet fra Socialstyrelsen, hvor der er rejst sigtelser mod [Klager] og hendes søskende for disse forhold.

Den 14. november 2018 stillede [Klager] og søsteren [Person B] op til interview på Kanal 5, hvor de erkendte, at de havde modtaget nogle penge fra deres mor, men de nægtede at have kendskab til, hvorvidt de mange penge, familien brugte, stammede fra kriminalitet. De oplyste, at de havde levet ret sparsommeligt indtil faderens død, hvorefter de som familie begyndte at bruge flere penge. De to døtre oplyste, at de aldrig havde studset over forbruget, og at det var uvirkeligt og ”helt sindssygt”, at der var brugt så mange penge. [Klager] fortalte, at hun kun havde fået ”hverdagsting” af sin mor, ud over lån til en bil og en computer, mens [Person B] havde fået betalt opstaldning og pasning af heste. Deres liv inden oktober 2018 ”så meget normalt ud”, som de udtalte i interviewet.

TV 2 har endvidere oplyst, at TV 2 i starten af 2019 kom i besiddelse af dokumenter, der viser, at [Klager] og hendes søster – ud over de penge, der var overført til [Person B]s selskab(er) – har fået overført mere end fem millioner kr. til deres private konti. [Klager] har modtaget ca. 650.000 kr., heraf 250.000 kr. i 2013 – to år før førnævnte bil blev registreret i hendes navn.

Da oplysningerne i dokumenterne ikke harmonerede med det indtryk af forløbet, som [Klager] og [Person B] havde givet i interviewet på Kanal 5, ville TV 2 i overensstemmelse med god presseskik gerne forelægge dem disse oplysninger inden offentliggørelsen.

Skjulte optagelser

TV 2 har bemærket, at spørgsmålet om, hvorvidt straffelovens bestemmelser er overtrådt, henhører under domstolene og falder uden for Pressenævnets kompetence. For så vidt klagen til Pressenævnet desuagtet skal forstås således, at [Klager] mener, at der er sket overtrædelse af straffelovens regler om beskyttelse af privatlivets fred, så skal dette klart afvises.

Efter at TV 2 gentagne gange forgæves havde forsøgt at få fat i [Klager] telefonisk, valgte nyhederne at opsøge hende og søsteren på deres privatadresse for at forelægge dem de oplysninger, som TV 2 var kommet i besiddelse af, i overensstemmelse med almindelig, journalistisk praksis.

TV 2 har oplyst, at journalisten tog ud på adressen, hvor han ser [Klager] og hendes søster ankomme i bil. Journalisten venter og observerer, at der tilsyneladende ikke er andre til stede, hvorefter han går hen til hoveddøren og banker på. Journalisten spørger først, om [Klager] vil stille op til et interview, da han har fået dokumentation for mange og store overførsler fra [Person A] til hendes og søsterens private konti. Da [Klager]s søster beder ham om at forsvinde, forlader han stedet. Der er således ikke tale om nogen overtrædelse af straffeloven om ulovlig indtrængen.

Fotografen, som [Klager] påstår har gemt sig bag en busk, står i realiteten og afventer, hvorvidt [Klager] eller hendes søster vil stille op til et interview og holder sig derfor på afstand. Fotografen filmer alene journalisten, og der er således ikke foretaget fotografering af personer, der befinder sig på et "ikke frit tilgængeligt sted". Der er i øvrigt heller ikke videregivet meddelelser vedrørende klagers "private forhold" i strid med straffeloven eller de presseetiske regler.

I henhold til de presseetiske regler skal man undgå "meddelelser", der kan krænke privatlivets fred, "medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale". Selvom man isoleret set ville kunne sige, at oplysning om overførsler af store pengebeløb til ens private konto fra en anden privat konto er en meddelelse om private forhold, så er der i det konkrete tilfælde tale om oplysninger, som har klar offentlig interesse. Der er tale om at spore penge, der ifølge politiet stammer fra underslæb af offentlige midler begået af en betroet medarbejder i Socialstyrelsen.

[Klager] og hendes søster har tidligere valgt at stå offentligt frem på landsdækkende TV og fortælle, at de har fået modtaget penge til henholdsvis ”hverdagsting” og driften af selskaber. Derfor er det af offentlig interesse, når de dokumenter, TV 2 har modtaget, viser, at der er overført over fem millioner kr. til søstrenes private konti.

[Klager] har i sin klage til Pressenævnet anført, at der er tale om skjulte optagelser eller et ”skjult interview” og har henvist til, at fotografen skulle have ”gemt sig” bag en – i øvrigt meget lav – busk.

TV 2 har bestridt, at der er tale om skjulte optagelser, idet journalisten helt tydeligt præsenterede sig som journalist fra TV 2 og stod med en stor rød mikrofon med et TV 2-logo på. Journalisten indledte med at sige, at han gerne ville lave et interview med [Klager] eller en aftale om et fremtidigt interview. Da [Klager] ikke umiddelbart ønskede at sige ja til et interview, spurgte journalisten til hendes kommentar på, at der er overført flere penge fra hendes mor, end de to søstre tidligere har givet offentligheden indtryk af.

Der er ingen billedoptagelser af [Klager], og man ser alene journalisten og facaden af den ejendom, som hun bor i, dog således at husnummeret er sløret.

Pressenævnet havde indtil 2006 en praksis, hvor bandede samtaler – typisk telefonsamtaler – blev betragtet som skjulte optagelser, hvis ikke journalisten klart havde gjort opmærksom på, at samtalen blev optaget. Herefter ændrede Pressenævnet praksis for så vidt angår lydoptagelser, således at de elektroniske medier fremadrettet kan bringe en udtalelse som lyd i de tilfælde, hvor det skrevne medie kunne have bragt en udtalelse som citat, jf. Pressenævnets Årsberetning for 2006 og Pressenævnets kendelse i sag nr. 16-70-00956. Den praksis består uantastet i dag. I *Medieansvarsloven med kommentarer* side 337 anfører forfatterne, at dette også vil gælde ”ved fysiske møder mellem journalist og kilde, også selvom det ikke har stået kilden klart, at interviewet blev optaget.”

Optagelserne indeholder ikke oplysninger om [Klager]s private forhold, men oplysninger af samfundsmæssig betydning. Såfremt optagelsen efter ældre praksis ville blive betragtet som en skjult optagelse, må en afvejning af hensynet til [Klager] vige over for hensynet til samfundets interesse i at få belyst, hvorvidt det billede, som [Klager] og hendes søster har givet offentligheden, stadig er det samme trods nye oplysninger om overførsler i et langt større omfang. TV 2 har bemærket, at [Klager] slet ikke vises og alene udtaler sig om de ydelser, hun har modtaget, der kan relatere sig til svindelsagen, Afvejningen må således falde ud til fordel for hensynet til offentlighedens interesse. TV 2 har i den forbindelse anført, at der bør lægges vægt på, at [Klager] efterfølgende blev tilbudt at stille op til interview herom, hvilket hun afslog.

TV 2 har anført, at det følger af Pressenævnets praksis, at et medie, selvom kilden siger nej til et interview, kan offentliggøre de svar, kilden rent faktisk kommer med. TV 2 har henvist til Pressenævnets kendelse i sag nr. 13-70-00559, hvor TV 2 ikke fik kritik for at bringe en konfrontation mod direktørens vilje, og Pressenævnets kendelse i sag nr. 15-70-00766.

Pressenævnets kendelse i sag nr. 17-70-01126, som [Klager] har henvist til i sin klage, er ikke relevant i nærværende sag. Det var en ganske usædvanlig sag, hvor der var tale om en lang række optagelser, som den medvirkende var bekendt med blev foretaget og havde givet tilsagn til, men som han fejlagtigt troede ville fokusere på, hvor godt han behandlede sine medarbejdere. I sagen var der kritik af deltagerkontrakten, som ikke i tilstrækkelig grad oplyste, at den medvirkendes arbejde ville blive bedømt over for en konkurrents tilsvarende arbejde. Nærværende sag har intet at gøre med en deltagerkontrakt, men handler om en helt anden højaktuel sag af klar almen interesse, hvor der sker en gengivelse af klagers svar til en journalist på de kritiske spørgsmål, som mediets nye dokumentation i sagen rejser.

Sagen om underslæb i Socialstyrelsen har været massivt omtalt i samtlige medier siden den 9. oktober 2018, hvor børne- og socialminister Mai Mercado afholdt pressemøde om et muligt underslæb af 111 millioner kr. Beløbet er efter yderligere undersøgelser steget til mindst 120 millioner kr.

Ud over beløbets størrelse har sagen en helt klar samfundsmæssig interesse, idet svindel menes at være begået af en betroet medarbejder i den offentlige forvaltning. Underslæbet menes at have stået på i flere årtier uden at nogen – i hvert fald i det offentlige – angiveligt har opdaget noget til trods for, at pengene rettelig var tiltænkt puljer til gavn for nogle af samfundets svageste.

Det har tillige offentlighedens interesse, hvordan det kan lade sig gøre, at der heller ikke uden for arbejdspladsen er nogen, der har bemærket, at den pågældende medarbejder skulle være kommet til mange penge, ligesom det har offentlighedens interesse at få afdækket, hvor disse midler befinder sig, og om der er en reel mulighed for, at de offentlige midler kan komme tilbage og gøre gavn for de sociale projekter, som de var tiltænkt.

Når [Klager] og hendes søskende bliver sigtet for hæleri i den – af indlysende grunde – meget omtalte svindelsag og har modtaget millionbeløb, der menes at stamme fra Socialstyrelsen, så har også denne del af sagen selvsagt samfundets interesse.

TV 2 har endvidere oplyst, at optagelserne blev foretaget den 14. februar 2019, og at indslaget først blev bragt den 27. februar 2019. TV 2 har tilbudt [Klager] at stille op til et interview, også efter optagelserne, hvorfor [Klager] har haft rig lejlighed til at forberede sig på et interview, hvis hun ikke havde afvist dette, eller fremsendt korrigerende oplysninger, såfremt der måtte have været et behov for dette.

Der er i øvrigt ikke tale om særligt komplekse forhold, der skulle kræve den helt store forberedelse, idet temaet var det samme, som [Klager] og [Person B] allerede havde givet et interview om tidligere med den tilføjelse, at TV 2 havde fået dokumentation for, at overførslerne fra deres mor var større end først antaget.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:
Jesper Rothe, Jørn Mikkelsen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

God presseskik

Skjulte optagelser

[Klager] har klaget over, at indslaget, som er indhentet med skjult kamera og bragt uden hendes samtykke, krænker hendes privatliv.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at offentliggørelse af skjulte optagelser kun bør ske, hvis de medvirkende har givet samtykke, eller hvis den samfundsmæssige interesse klart overstiger den enkeltes krav på beskyttelse, og den fornødne journalistiske dokumentation ikke eller kun meget vanskeligt kan skaffes på anden måde, jf. punkt B.7.

Det fremgår af artiklen, som indeholder det påklagede indslag, at TV 2 flere gange har forsøgt at træffe klager telefonisk med henblik på forelæggelse af de nye oplysninger.

Pressenævnet lægger til grund, at TV 2s journalist uden forudgående aftale havde indfundet sig på området foran [Klager]s hus, hvor de offentliggjorte billed- og lydoptagelser er optaget, i et forsøg på at få svar på oplysningerne om overførslerne, som TV 2 er kommet i besiddelse af. Nævnet finder, at området foran huset må betragtes som privat grund.

I indslaget ses journalisten stå ved [Klager]s hoveddør holdende en håndholdt rød mikrofon med et TV 2-logo sænket, som ikke rækkes frem mod [Klager] eller hæves mod journalistens egen mund. I indslaget ses endvidere facaden af [Klager]s hus, hvor husnummeret ses sløret. [Klager] kan ikke ses i indslaget. Der er filmet fra en afstand og vinkel, så det ikke kan være muligt for [Klager] at se kameraet. Journalisten præsenterede sig og oplyste, at han var fra TV 2. [Klager] var således fra samtalens begyndelse bekendt med, at hun talte med en journalist.

Nævnet lægger endvidere til grund, at [Klager] afviste TV 2s forespørgsel om interview og bad om, at TV 2 i stedet rettede henvendelse til hendes advokat. Inden journalisten forlod ejendommen, svarede [Klager] dog på nogle spørgsmål som led i drøftelsen af, om hun ville give et interview:

”[...]”

Journalisten: Okay. Men jeg kan bare lige spørge dig kort. Fordi jeg kan forstå, at i 2013 der fik du overført omkring 250.000 fra din mor. Det er vel ikke bare til hverdagsting?

[Klager]: Nej, det ved jeg ikke noget om. Det var noget om bilen, tror jeg.

Journalisten: Ja, men det var først i 2015, du fik bilen, ikke?

[Klager]: Nej, det var i 2013.

Journalisten: Okay, men den er jo registreret i dit navn i 2015?

[Klager]: Ja, men det er en lidt længere historie, men det var en anden bil. Men det her er vi slet ikke kommet ind på. Det er.

[...]”

Endvidere fremgår det af artiklen, at klager ikke har villet give samtykke til offentliggørelsen, og at klagers advokat efter optagelsen og inden offentliggørelsen har afslået TV 2s tilbud om et interview. TV 2s oplysninger herom er ikke bestridt under pressenævns sagen.

Nævnet bemærker, at offentlige personer må tåle en mere nærgående omtale end andre. [Klager] er sigtet i en sag om groft hæleri, som har fået massiv omtale i medierne, og hun har ladet sig interviewe om denne sag.

Nævnet finder, at oplysningen om overførsler af store pengebeløb, som ifølge anklagemyndighedens tiltale mod klagers mor [Person A] stammer fra underslæb i den offentlige forvaltning fra [Person A] til [Klager], har offentlig interesse.

Nævnet finder imidlertid ikke, at oplysningerne, som blev tilvejebragt via de skjulte optagelser, har bragt sådanne nye oplysninger til sagen, at TV 2 har dokumenteret, at det var berettiget til at bringe dem uden samtykke. Nævnet udtaler derfor kritik af TV 2.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af TV 2 at offentliggøre et resumé af nævnets kendelse:

- Hjemmesiden

For så vidt angår offentliggørelse af nævnets kendelse på nyheder.tv2.dk skal offentliggørelse ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelsen skal ske i følgende udformning med Pressenævnets logo som illustration:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer TV 2

[underrubrik]

Pressenævnet har udtalt kritik af TV 2 for at have bragt et indslag optaget med skjult kamera.

[tekst]

TV 2 bragte i februar 2019 en artikel på nyheder.tv2.dk, som omhandlede oplysninger om overførsler af store pengebeløb fra [Person A] til hendes datter, [Klager]. I den forbindelse omtalte og viste TV 2 et indslag, hvor en journalist fra TV 2 havde indfundet sig på området foran [Klager]s hus i et forsøg på at få svar fra [Klager] på oplysningerne om overførslerne. Indslaget var blevet filmet fra en vinkel, så [Klager] ikke havde mulighed for at se kameraet.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over, at TV 2 har bragt indslaget, selvom hun havde modsat sig dette.

Pressenævnet finder, at oplysningen om overførsler af store pengebeløb har offentlig interesse, men nævnet finder imidlertid ikke, at oplysningerne, som blev tilvejebragt via de skjulte optagelser, har bragt sådanne nye oplysninger til sagen, at TV 2 har dokumenteret, at det var berettiget til at bringe dem uden samtykke. Nævnet udtaler derfor kritik af TV 2.

Hele Pressenævnets kendelse kan ses på Pressenævnets hjemmeside: www.pressenaevnet.dk.”

Offentliggørelse skal ske som en selvstændig artikel, der prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten ”Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen” til nævnets kendelse ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik. Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes af mediet.

- Tv-kanalen

For så vidt angår offentliggørelse af nævnets kendelse på tv-kanalen TV 2/TV 2 NEWS, skal offentliggørelse af nævnets kendelse ske snarest i en tilsvarende udsendelse på samme tidspunkt, som den kritiserede udsendelse og bringes i løbet af nyhedsudsendelsen i følgende udformning:

Studieværten siger henvendt til kameraet:

”Pressenævnet har udtalt kritik af et indslag, som vi bragte i februar 2019.”

Speaken fortsætter med:

”Indslaget omhandlede oplysninger om overførsler af store pengebeløb fra [Person A] til hendes datter, [Klager]. Der blev vist optagelser indhentet med skjult kamera, hvor en journalist fra TV 2 var mødt op på området foran [Klager]s hus i et forsøg på at få svar fra hende på oplysningerne om overførslerne. [Klager] har klaget til Pressenævnet over nyhedsindslaget. Hun mener, at det var krænkende, at indslaget blev optaget med skjult kamera og bragt uden hendes samtykke. Pressenævnet er enig med [Klager] i, at indslaget ikke indeholdt oplysninger, som gjorde TV 2/TV 2 NEWS berettiget til at offentliggøre optagelserne uden hendes samtykke.”

Speaken billeddækkes af relevante stillbilleder eller levende billeder fra det kritiserede indslag, idet billederne dog ikke må indebære en krænkelse af klager.

Indslaget slutter med, at studieværten henvendt til kameraet siger:

”Pressenævnet kritiserer TV 2/TV 2 NEWS for at have bragt skjulte optagelser uden klagerens samtykke. Hele Pressenævnets kendelse kan ses på Pressenævnets hjemmeside: www.pressenaevnet.dk.”

Den sidste sætning understøttes af en grafik med Pressenævnets webadresse.